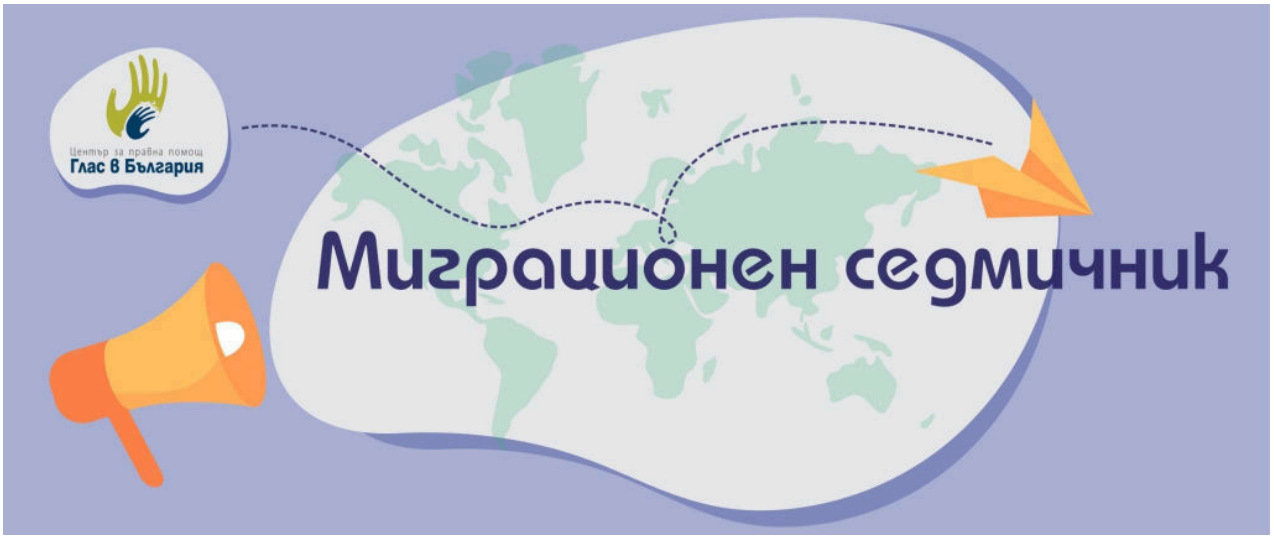

МИГРАЦИОНЕН СЕДМИЧНИК

на „Център за правна помощ – Глас в България“

Издание за периода 2 – 8 ноември 2026 година

Рубриката „Миграционен седмичник“ стартира в началото на 2024 година като част от застъпническата и информационна дейност на фондация „Център за правна помощ – Глас в България“. С него целим да представим седмичен обзор на събития, новини, материали, публикации на национално и световно ниво от утвърдени медии, партньори, институции, отнасящи се до миграционно – бежански въпроси. Динамиката, несигурността, многото информация по темата, ескалацията на фалшиви новини и дезинформация ни провокира да започнем ежеседмични „ъп-дейти“ (или опит за такива) за важното, реалното, случващото се у нас, в Европа и по света. Стремежът ни е да систематизираме обективната информация за събитията, политиките, проблемите в тази трудна за разбиране и актуална тема, като я направим широко достъпна за всеки.

Представените по-долу новини са селектирани на индивидуална преценка и нямат претенция за всеобхватност и изчерпателност.

****

Новините в България

Министерството на правосъдието и Международната мисия за правосъдие в София ще си сътрудничат в противодействието на трафика на хора - 08.11.2026 - Epoch Times България След работна среща в министерството, водена от зам.-министър Ирена Борисова, правосъдното министерство и софийският офис на IJM се договориха да работят заедно срещу трафика на хора – не само чрез разследване и наказване на извършителите, но и чрез навременно идентифициране и подкрепа на жертвите. Готвят се промени в Наказателния кодекс (нови форми на експлоатация, наказуемост на съзнателното ползване на услуги на жертва на трафик), все още в проект.

Докладът за напредъка на Турция констатира неизпълнение на голяма част от препоръките на ЕК - 04.11.2026 - БТА Годишният доклад на Европейската комисия за Турция отчита неизпълнение на голяма част от препоръките ѝ – натиск върху опозицията, липса на антикорупционна стратегия, произволни действия на съдебните органи и ограничения върху медиите и гражданското общество. По темата за миграцията докладът отбелязва напредък в опазването на границите и значителните усилия на Турция да приема около 2,3 млн. бежанци, включително сирийци под временна закрила.

България е сред страните в ЕС, засегнати значително от миграционните потоци, отчита Европейската комисия - 06.11.2026 - БТА Годишният доклад на Комисията поставя България сред шест държави (заедно с Чехия, Естония, Хърватия, Австрия и Полша) със значителен миграционен натиск, натрупан през последните пет години. Те могат да поискат от Съвета пълно или частично намаляване на вноската си в солидарностния фонд за следващата година и да избират как да се включат – чрез приемане на мигранти от други държави или с финансов принос. Гърция, Кипър, Италия и Испания са под натиск и могат да ползват „солидарностен резерв“, а 15 държави са изложени на риск. По думите на комисаря Магнус Брунер незаконната миграция към ЕС е намаляла с 55 % за две години, молбите за убежище също спадат, а връщанията растат; неразрешените вторични движения са с 22 % по-малко през 2025 г.

Дневен ред на заседанието на Министерския съвет на 4 ноември 2026 г. - 04.11.2026 - Министерски съвет Сред 37-те точки в дневния ред е т. 8 – изменение на Решение № 642 на Министерския съвет от 2016 г. за образците на регистрационните карти, издавани от Държавната агенция за бежанците. Според текста към точката то е свързано с удължаване на срока на временната закрила в България до 4 март 2028 г. и срок за пререгистрация на разселените от Украйна лица. Към момента на справката е проверен само дневният ред: приемането на решението и пълният му текст не са потвърдени. Предложението на Европейската комисия за удължаване на закрилата в ЕС до 4 март 2028 г. е от юни 2026 г. (COM(2026) 345), а решението на Съвета не е проверено. Други точки по миграция, Закона за чужденците или границите в дневния ред няма.

ГД „Гранична полиция“ проведе операция срещу престъпна група за трафик на мигранти - 05.11.2026 - ГД „Гранична полиция“ (mvr.bg) Съобщение на ГД „Гранична полиция“ от 5 ноември (mvr.bg): операция срещу престъпна група за трафик на мигранти, проведена на 3 ноември в района на Момчилград; обвинени са четирима мъже.

ЕК: Втори годишен цикъл за управление на миграцията - 06.11.2026 - БТА (официални съобщения, Европейска комисия) Комисията стартира втория годишен цикъл за управление на миграцията по Пакта: незаконните преминавания на границите са намалели повече от наполовина за две години и с още над една трета през първите шест месеца на 2026 г.; молбите за убежище спадат с 19 % през 2025 г., а връщанията надхвърлят 30 %. Под миграционен натиск са Гърция, Кипър, Италия и Испания (с оглед на Сеута) и те могат да ползват солидарностния пул; 15 държави са „изложени на риск". България е сред шестте държави (с Чехия, Естония, Хърватия, Австрия и Полша) със „значителна миграционна ситуация" заради кумулативния ефект през последните пет години и може да поиска пълно или частично намаляване на вноската си за 2027 г. Комисията предлага солидарностен пул за 2027 г.; размерът му и вноските ще реши Съветът.

Белга: Белгийският парламент одобри законопроект, който предвижда обиски в домовете на незаконни мигранти - 06.11.2026 - БТА Според Белга парламентът приема на среднощно заседание след разгорещен дебат спорния законопроект на министрите Анелен Ван Босуйт (убежище и миграция) и Анелис Верлинден (правосъдие). Полицията може да влиза в домовете на лица без право на пребиваване, които упорито отказват да съдействат за връщането си и представляват риск за сигурността. Мнозинството добавя поправки, включително за по-добра защита на непълнолетните. Левите партии говорят за нарушение на човешките права, а Зелените сравняват мерките с практиките на американската ICE; адвокати, следователи и федерална полиция възразяват, че понятията „обществен ред" и „сигурност" са неясни, а някои кметове обявяват, че няма да допуснат влизания в общините си.

Промени в национални законодателства

UK to double wait for permanent residency, with exemptions for care workers - 03.11.2026 - Al Jazeera Великобритания удвоява срока за постоянно пребиваване за повечето чуждестранни работници от 5 на 10 години (5 години при доход над £50 000, 3 години над £125 000). Бежанците, пристигнали по „безопасни и законни маршрути", се уседняват след 5 години, останалите чакат 20 години (10 при работа или учене), а пристигналите „по незаконен начин", например с лодки – до 30 години. Правилата влизат в сила догодина и се прилагат със задна дата за вече пребиваващите. Данните са по Al Jazeera, не по официален документ.

Новините по света

Guardianship for unaccompanied children - A handbook to reinforce the protection of unaccompanied children under EU law - 2nd edition (2026) - 05.11.2026 - FRA Обновеното издание на наръчника на Агенцията на ЕС за основните права (FRA), изготвен с Европейската комисия, отразява по-строгите правила за настойничество по Пакта за миграцията и убежището (законодателство до октомври 2026 г.). Три части: правна рамка (специалист, който подкрепя непридружените деца от самото начало, срокове за назначаване на настойник, ограничение на броя деца на настойник), насоки за изграждане и укрепване на системите за настойничество и практически насоки за настойниците и техните надзорници; включва препоръки към държавите членки.

ECRE Comments on the Return Regulation (Regulation of the European Parliament and of the Council establishing a common system for the return of third-country nationals staying illegally in the Union, repealing Directive 2008/115/EC, Council Directive 2001/40/EC and Council Decision 2004/191/EC) - 05.11.2026 - ECRE Анализ на ECRE на приетия през октомври 2026 г. Регламент за връщане. Организацията критикува уклона към принудително изпълнение и санкции, отхвърля „return hubs“ в трети държави, предупреждава за разширените критерии за „риск от укриване“ и правомощия за претърсване на жилища и електронни устройства, за задържане до 24 месеца (с възможност за удължаване с още 6) и за по-кратки срокове и липса на автоматично суспензивно действие при обжалване. Препоръчва на държавите да запазят суспензивното действие, да осигурят правна помощ, да предпочитат доброволното връщане и да дадат възможности за законен статут на невъзможните за връщане.

Exclusion from international protection: EUAA publishes new practical guidance and case law analysis - 23.10.2026 - EUAA Агенцията на ЕС за убежището публикува две практически ръководства – за изключването от международна закрила като цяло и за изключването заради тежки неполитически престъпления – и анализ на съдебната практика на национални съдилища и на Съда на ЕС за 2020–2026 г. (военни престъпления, престъпления срещу човечеството, тежки неполитически престъпления, опасност за общността или националната сигурност). Материалите подпомагат прилагането на изключващите разпоредби на новия Регламент за квалификация, който се прилага по Пакта от 12 юни 2026 г. Ръководствата не са правнообвързващи, а са „меко право“, разработено с тематичните мрежи на EUAA и прието от Управителния съвет.

The European Annual Asylum and Migration Report (2026) - 06.11.2026 - Европейска комисия Докладът COM(2026) 835 обхваща 1 юли 2025 – 30 юни 2026: незаконните преминавания на границите намаляват с 32 %, молбите за убежище са 730 800 (-16 %), делът на положителните решения на първа инстанция е 31 %, издадени са 463 000 заповеди за връщане (-5 %) и са осъществени 142 000 реални връщания (+11 %). Пактът се прилага изцяло от 12 юни 2026 г.; около 50 000 молби са минали през ускорена или гранична процедура, а 16 държави са пропуснали срока за транспониране на директивата за приемане. Под натиск са Гърция, Кипър и Испания (заради Сеута – около 72 000 влизания на 30–31 юли), като Италия също е посочена.

Frontex ignores rescue ship - but gives Libyan militia the coordinates of a boat in distress - 02.11.2026 - Sea-Watch Според Sea-Watch на 28 октомври самолет на Frontex не отговаря на повторни радиовиклици от спасителния кораб „Solidaire“, но предава на либийска милиция координатите на лодка в беда; патрулният кораб P300, предоставен от Италия, я прехваща и връща хората в Либия. Организацията свързва случая с предложението на Комисията от 27 октомври за разширяване на Frontex. Твърденията са на самата НПО.

2026 is the most violent year in the Mediterranean since 2016 - 04.11.2026 - Sea-Watch Актуализиран доклад на Sea-Watch отчита 107 инцидента на насилие в морето от 2016 г. насам, 80 от които са на т.нар. либийска брегова охрана. През 2026 г. са документирани 26 инцидента – най-много за една година от 2016 г. Докладът съвпада с първото четене в Бундестага на подновяването на германското участие в мисията IRINI. Данните са на организацията.

First Justice Fleet anniversary: major court wins for the new alliance - 05.11.2026 - Sea-Watch Между ноември 2025 и септември 2026 италианските власти задържат кораби на алианса „Justice Fleet“ (13 граждански организации от Германия, Франция, Италия и Испания) 12 пъти; шест задържания са вдигнати бързо, шест остават под съдебен контрол. Съдът в Неапол признава последното задържане на „Sea-Watch 5“ за незаконно, а през юли съдът в Ортона обявява задържането на „Humanity 1“ за незаконно. Решенията са по данни на Sea-Watch; самите съдебни актове не са проверени.

Massive expansion of immigration detention under new EU return rules - 04.11.2026 - Statewatch Анализ на Chiara Catelli и Galatea Scotti (в сътрудничество с Border Criminologies) на Регламента за връщането, приет от Съвета на 1 октомври 2026 г.: максималният срок на задържане нараства от 18 на 24 месеца с възможно удължаване до 30, а за лица, смятани за риск за сигурността, няма горна граница. „Рискът от укриване“ може да се презюмира при липса на „социална закотвеност“, а достъпът на адвокати и НПО може да бъде ограничаван.

EU returns: 'Alternatives' to detention and increased control, surveillance and coercion - 05.11.2026 - Statewatch Втората част от анализа разглежда мерките извън задържането в Регламента за връщането: ограничаване на движението и задължително адресно пребиваване, претърсване на жилища, вземане на биометрични данни без съгласие, санкции за несътрудничество и наказателна отговорност. Алтернативите на задържането вече не е задължително да се обмислят преди него. Разпоредбите за „центрове за връщане“ се прилагат от публикуването в Официален вестник, а тези за задържането – от есента на 2027 г).

Belgium: 'Divisive' migration home raids law must be voted down by parliament - 04.11.2026 - Amnesty International Amnesty International призовава белгийския парламент да отхвърли закона за „домашните проверки“ на чужденци, който позволява на полицията да нахлува между 05:00 и 21:00 ч. в жилища, включително на трети лица и при наличие на деца, с разрешение на разследващ съдия, но без ефективно обжалване. Гласуването е насрочено за 5 ноември; на 4 ноември Amnesty Belgium и 36 организации организират протест пред Съдебната палата в Брюксел.

Our voices, our resistance: Taking lived experience to Parliament to challenge detention expansion - 02.11.2026 - Right to Remain Right to Remain съобщава, че плановете на британското правителство за разширяване на центровете за задържане в Haslar и Campsfield House биха увеличили капацитета за задържане на имигранти във Великобритания с „приблизително 40 %“ (оценка на организацията). Групата „These Walls Must Fall“ с участие на бивши задържани е получила потвърдена среща с Всепартийната парламентарна група по задържането на имигранти между октомври и декември.

Millions fleeing Sudan's war risk losing shelter as funds run low, UN warns - 06.11.2026 - Al Jazeera Според съвместно изявление на УНХЦР и МОМ около 15,4 млн. души в Судан се нуждаят от спешен подслон, но заради недостиг на средства могат да бъдат приоритизирани едва около 10 %; помощ са получили 936 000. От 2023 г. около 8,6 млн. са разселени вътре в страната, а над 4,6 млн. са избягали през границите.

At least seven migrants die on boat bound for Canary Islands amid storm - 02.11.2026 - Al Jazeera Най-малко седем мигранти загиват на лодка със 139 души, насочена към Канарските

острови, при буря. Спасителите стигат до лодката рано в понеделник, около 150 км от Аресифе; извадени са две тела, а петима са в неизвестност след падане зад борда.

Други

Онлайн митинг срещу разширяването на задържането във Великобритания (18 ноември) и среща на Radical Solidarity Hub (19 ноември, 10:00–11:30 ч.) - 18.11.2026 - Right to Remain Right to Remain обявява онлайн митинг на 18 ноември срещу разширяването на задържането на имигранти във Великобритания и онлайн среща на Radical Solidarity Hub на 19 ноември (10:00–11:30 ч. британско време) за плановете за „earned settlement“; на 1 декември следва работилница за инструментариума на организацията.

****

От 15 години във фондация „Център за правна помощ – Глас в България“ предоставяме правна помощ и застъпничество на търсещи закрила, бежанци и мигранти в България, за да защитим техните права, да осигурим сигурен достъп до процедура за закрила, висок стандарт на прием и интеграция, да подпомогнем активното им включване в общество ни.

Може да ни последвате във следните социални канали: Facebook ; Twitter ; Instagram.

Ако намирате работата ни за полезна, можете да ни подкрепите тук!

Center for Legal Aid
Voice in Bulgaria